

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergæ, 1583

VD16 ZV 20638

De Institutvione Et approbatione politici Magistratus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56560)

Nulla est utilitas politica, quæ non habet
 terminos aduersus iniuste agentes.

III. Quartum officium. Ad executionem
 pertinet custodiri obediens, id est, defendere
 contra iniustam violentiam quia in hoc ipso
 exemplo vitæ politicæ, vult Deus conspici dis-
 crimine virtutum & vitiorum, vt sciamus quæ
 illi ipse sit, & quod iudicaturus sit. Non conspi-
 cietur autem discrimen, si nullæ essent fontium
 vitæ, & nulla defensio honestorum.

Sic autem intelligatur executio in penis &
 in defensione, vt discernamus armentarium &
 magistratum. Armentarius, vt custos bouum,
 tantum curat corpora bouum. Sed magistratus
 magis est discipline custos propter gloriam Dei.
 Debet enim esse testis de Deo, & de iudicio Dei
 principum & principaliter. Postea curat corpora.
 Sit igitur custos totius legis, quod ad externas
 actiones attinet, puniat blasphemiam, periuriam,
 iras libidines &c. sicut expresse scriptum est:
 Sit timori malo operi, & honori bono operi.
 Item: Non frustra gerit gladium.

DE INSTITVTIONE ET
 approbatione politici Magi-
 stratus,

Et si conscientia satis munita est perspicua
 de approbatione politici magistratus, quæ
 T mulo

multa recitantur, vt Rom. 13. & in Daniele, & in prouerbijis, tamen vtile est & verba institutionis quære, quæ non tantum ad populum Israel post Mosen pertinet, sed ad omnes gentes.

Scripserunt autem quidam, sicut lex rationi naturaliter nota est, ita naturaliter sciri, constituendos fuisse magistratus, & executores legum. Ex hoc naturali iudicio aiunt, satis notam esse voluntatem Dei, quia Lex natura sine vlla dubitatione sapientia diuina est.

Quanquam autem hæc naturalis noticia vera est, & voluntatem Dei recte ostendit, tamen Deus addidit expressa testimonia, tum approbationis, tum institutionis, sicut in cæteris præceptis vt simus certi de voluntate ipsius. Ideo statim post Diluuium promulgata est lex, vt homicida occidatur per certum hominem, qui ad eam executionem constitutus sit, videlicet per Magistratum.

Sunt autem hæc verba Genesis, cap. 9. Quicumque fuderit sanguinem humanum, per hominem fundatur sanguis illius.

In versione vsitata omissa est particula: Per hominem, Quæ tamen singulari consilio inserta est, vt Magistratus significetur.

Hæc sciamus esse expressa verba institutionis politici Magistratus.

Manifestum est autem pœnam homicidij sciri

num neruum esse vniuersæ gubernationis politi-
 ca. Ac pœna expresse instituta, tota gubernatio
 politica instituta est, & in textu additum est ar-
 gumentum: Quia homo ad imaginem Dei conditus
 est. Non est igitur occidendus priuata cupi-
 ditate. Id est, cum conditus sit ad agnitionem
 Dei, iusticiam, & immortalitatem, vt in vita
 æterna communicetur & sapientia & bonitas di-
 uina, primum vult Deus erga eum exerceri ius-
 ticiam, vt sit intellectus iusticiæ in genere hu-
 mano. Et prohibet eum interfici, quia vult in-
 telligi, voluntatem suam esse, vt conseruetur
 hæc natura, cui communicaturus est suam sapa-
 rentiam & bonitatem.

Hoc igitur argumento discrimen facit inter
 pecudes, quas mattari concedit, & inter homi-
 nes. Teste etiam magnitudo scelerum significa-
 tur, quod horribili furore Diaboli & homines in-
 terfecturi erant Filium Dei, qui est substantia-
 lis imago æterni patris, huius filij membra & fra-
 tres sunt omnes hæredes vitæ æternæ. Signifi-
 cat ergo hic locus magnitudinem sceleris grassan-
 tum aduersus Ecclesiam.

Accedit testimonium approbationis, exem-
 plum legis Mosaicæ, quæ etiamsi ad alias gentes
 non pertinet, tamen expresse ostendit voluntatē
 Dei esse, vt sit magistratus, leges honestæ, &
 pœna

pœna contumacium, vt expresse dicitur, Deuter. 19. Auferas malum de medio tui, vt ceteri audientes timeant, Nec parcas ei.

DE VINCULO OBEDIENTIAE.

Dictum est de institutione & approbatione diuina, nunc & de vinculo obedientiae dicendum est. Leges enim sine obligatione ad pœnas, & executione, sunt inutiles.

Est igitur duplex vinculum obedientiae legum Ciuiliū, ac utrunq; diuina iusticia sancitum est.

Alterum est obligatio ad pœnam corporalem, qua Magistratus coercet & punit contumaces legitimo ordine.

Hanc pœnam esse necessariam propter conseruationem humane societatis, etiam Ethnici intelligunt.

Quanquam autem & utilitatis causa has corporales pœnas Deus instituit: Tamen altera causa prior est: Quia Deus vult destrui pugnantia cum sua iusticia, vt conspiciatur qualis sit ipse, & signa extent venturi iudicij. Ideo etiam cessantibus Magistratibus, fontes atrocium delictorum, ipse ad pœnas corporales rapit.

Alterum vinculum est, Reatus conscientie coram Deo, id est, Contumacia est peccatum con-